

ประวัติการลูกเสือไทย

พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ (สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี) ทรงพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2423 ได้รับพระราชทานพระนามว่าสมเด็จพระเจ้าฟ้าวัชรราช เมื่อทรงพระเยาว์ได้ศึกษาวิชาหนังสือไทยกับพระยาศรีสุนทรโวหาร เมื่อพระชนมายุได้ 13 พรรษา เสด็จไปทรงศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ในสาขาประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วรรณคดี ที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด และวิชาทหารบกที่โรงเรียนแซนด์เฮิสต์ รวม 9 ปี

พระองค์ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2453 ขณะนั้นมีพระชนมายุได้ 31 พรรษา ตลอดรัชสมัยของพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจทำนุบำรุงประเทศชาติในด้านการปกครอง การทหาร การศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม การศาสนา โดยเฉพาะทางวรรณคดีทรงพระราชนิพนธ์ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง ประมาณ 200 เรื่อง ด้วยพระปรีชาสามารถของพระองค์ ประชาชนจึงถวายพระสมัญญาแด่พระองค์ว่า “พระมหาธีรราชเจ้า” ทรงอยู่ในราชสมบัติเพียง 16 ปี เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2468 พระชนมายุ 46 พรรษา แต่เนื่องด้วยพระราชกรณียกิจของพระองค์ ทำให้เกิดคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างใหญ่หลวง รัฐบาลกับประชาชนจึงร่วมใจกันสร้างพระบรมรูปของพระองค์ประดิษฐานไว้ที่สวนลุมพินีและคณะลูกเสือแห่งชาติร่วมด้วยคณะลูกเสือทั่วราชอาณาจักร ได้สร้างพระบรมรูปของพระองค์ประดิษฐานไว้หน้าค่ายลูกเสือวัชรราช อำเภอสรีราชาจังหวัดชลบุรี

ในระยะเวลาที่มีการก่อตั้งลูกเสือขึ้นใน โลกนั้น ประเทศไทยตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 สถานการณ์ของโลกในขณะนั้นกำลังทวีความคับขัน อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกเริ่มไหลเข้าสู่เมืองไทย พร้อมกับการแพร่ระบาดของระบอบมหาชนรัฐ และภัยของชาติไทยก็คือการถูกรุกราน แต่ด้วยพระปรีชาญาณของสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า พระองค์ทรงเล็งเห็นการณ์ไกล จึงทรงมีพระราชดำริว่า การลูกเสืออันสืบเนื่องมาแต่งานปลุกชาติทางตรงนั้น หากได้นำมาปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับเด็กไทยก็จะเป็นคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงแก่ชาติบ้านเมืองทรงมั่นพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งทรงประกอบด้วยความกล้าหาญฝ่าอุปสรรคทั้งปวง เป็นต้นว่า คำตำหนิตติเตียนอันเกิดจากประชาชนที่ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และกิจการลูกเสือดีพอ ทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นจากที่เห็นได้ชัดดัง เช่น ผู้ปกครองเด็กโดยมากไม่ใคร่เต็มใจยินยอมให้เด็กของตนสมัครเข้าเป็นลูกเสือ โดยเข้าใจไปว่าการลูกเสือก็คือการเป็นทหารนั่นเอง ประกอบทั้งการลูกเสือต้องเป็นการเสียสละด้วยความเต็มใจ จึงเป็นการลำบากอยู่มากในชั้นแรกพระองค์ได้ดำเนินกุศโลบาย โดยได้ทรงพระอุตสาหะจัดตั้ง “กองเสือป่า” ขึ้นก่อน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2454 ทรงฝึกพวกผู้ใหญ่ (ส่วนใหญ่เป็นพวกข้าราชการ) เรียกว่าพวกพ่อเสือ ด้วยพระองค์เอง โปรดเกล้า ฯ ให้มีการซ้อมรบและฝึกซ้อมกลยุทธ์ต่าง ๆ

ตามหลักวิชาการทหาร ที่พระองค์ได้รับการอบรมมา ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังความนิยมให้ประชาชนชาวไทย รู้จักคุณค่าแห่งการทหาร ด้วยทรงเล็งเห็นว่าประเทศจะดำรงอิสรภาพอยู่ได้ก็ด้วยประชาชนทั้งหลายรักประเทศ ต่อมาได้ทรงพระดำริว่า กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้วพอที่จะหวังได้ว่าจะเป็นผลดีแต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่านั้น ต้องนับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กผู้ชายที่ยังอยู่ในวันเด็ก ก็เป็นผู้ที่สมควรได้รับการฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกายและ จิตใจ ให้มีความรู้ทางเสือป่า เพื่อว่าโตขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่ผู้ชายไทยทุกคนควรประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่ ชาติบ้านเมืองอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกเช่นนี้ ต้องรีบฝึกฝนเสียตั้งแต่ ยังเยาว์ เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะตัดให้เป็นรูปร่างใดก็ได้โดยง่ายและงดงาม แต่ถ้าวรอไว้จนแก่เสียแล้ว เมื่อจะตัดก็ต้องเข้าไป และมักจะหักลิได้ในขณะที่ตัด ดังนั้นคนก็เช่นนั้น เมื่อมีพระราชดำริดังนี้แล้ว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองลูกเสือขึ้นตาม โรงเรียนและสถานที่อันสมควร และโปรดเกล้าฯ ให้มีกำหนดข้อบังคับ ลักษณะปกครองลูกเสือขึ้นไว้ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2454 พระราชประสงค์ที่ได้คิดจัดให้มีลูกเสือขึ้นนั้น ก็โดยปรารถนาที่จะให้เด็กไทยได้ศึกษาและจดจำข้อสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความจงรักภักดีต่อผู้ทรงดำรงรัฐสีมาอาณาจักรโดยต้องตามนิติธรรมประเพณี
2. ความรักชาติบ้านเมือง และนับถือพระศาสนา
3. ความสามัคคีในคณะ และไม่ทำลายซึ่งกันและกัน

ซึ่งทั้ง 3 ประการนี้เป็นรากฐานแห่งความมั่นคงที่จะนำให้ชาติดำรงอยู่เป็นไทยได้สมนาม

กองลูกเสือของประเทศไทยที่ตั้ง นับได้ว่าเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศที่มีการลูกเสือในโลก และ กองลูกเสือกองแรกตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน) ลูกเสือคนแรก คือ นายชัพน์ บุนนาค นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กหลวง ซึ่งถือว่าได้แต่งเครื่องแบบลูกเสือเป็นคนแรก และ ผู้ที่ได้กล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือเป็นคนแรก โดยพระองค์ท่านได้มีพระราชโองการว่า “**อ้ายชัพน์ เอ็งเป็นลูกเสือแล้ว**” ต่อมากิจการลูกเสือก็ได้แพร่หลายไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทย

ประวัติการลูกเสือไทย

การลูกเสือได้อุบัติขึ้นเป็นแห่งแรกของโลก ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ.2451 โดย พลโทลอร์ด เบเดน โพเอลล์ เป็นผู้ให้กำเนิดขึ้น

มูลเหตุแห่งความประทับใจที่ทำให้ก่อกำเนิดการลูกเสือขึ้นมาคือในปี พ.ศ.2442 ท่านได้ถูกราชการทหาร ส่งไปทำหน้าที่รักษาเมืองมาฟ็อกิง (Mafeking) อันเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษในสหภาพอัฟริกาใต้ ในคราวเกิด สงครามกับพวกบัวร์ ซึ่งท่านมีทหารอยู่ในบังคับบัญชาอยู่เพียง 2 กองพัน แต่ต้องทำการต่อสู้กับศัตรู ซึ่งมี กำลัง มากกว่าถึง 3 เท่า โดยตกอยู่ในวงล้อมของข้าศึกถึง 217 วัน ทหารในบังคับบัญชาได้เสียชีวิตและล้มเจ็บลง เป็นจำนวนมาก แต่ท่านก็ประวิงเวลาข้าศึกไว้ได้โดยไม่เสียที่มั่น จนมีกองทัพหนุนส่งไปรวม

การที่ท่านรักษาเมืองมาฟิลา ไว้ได้นี้เนื่องจากท่านได้ตั้งกองทหารเด็กขึ้นหน่วยหนึ่ง เพื่อใช้เป็นกำลังช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งปรากฏว่าได้ผลดีมากเพราะเด็ก ๆ ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบหมายได้อย่างดีไม่แพ้ผู้ใหญ่ และบางอย่างกลับปฏิบัติได้ดีกว่าผู้ใหญ่ด้วย เมื่อกลับจากสงครามท่านจึงเริ่มโครงการอบรมเด็กขึ้น โดยนำเด็ก 20 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี ในปี พ.ศ.2450 ปรากฏว่าได้ผลดี สมความมุ่งหมาย ต่อมาในปี พ.ศ.2451 กองลูกเสือจึงได้เริ่มตั้งขึ้นอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

1. การลูกเสือไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6)

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 6 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ 2 ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พระพันปีหลวง มีพระชาติมิ่งมงคลสมัย ณ วันเสาร์ เดือนยี่ ขึ้น 12 ค่ำ ปีมะโรง ตรงกับวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2423 ได้เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติ เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ.2453 แล้ว พระองค์ได้ทรงมี พระราชดำรัสที่ได้ตรัสแก่ราษฎร เมื่องานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก มีความตอนหนึ่งว่า

"การตั้งกองเสือป่าขึ้นด้วยความมุ่งหมายจะให้คนไทยทั่วกันรู้สึก ว่า ความจงรักภักดีต่อผู้ดำรงรัฐสีมาอาณาจักร โดยต้องตามมติธรรมประเพณีประการ 1 ความรักชาติบ้านเมืองและนับถือพระศาสนาประการ 1 ความสามัคคีในคณะและไม่ทำลายซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีพระราชปรารภในการจัดตั้งกองลูกเสือป่าขึ้นว่า มีพลเรือนบางคนที่เป็นข้าราชการและที่มีได้เป็นข้าราชการ มีความปรารถนาจะได้รับความฝึกหัดอย่างทหาร แต่ยังมีได้มีโอกาสฝึกหัด เพราะคิดหน้าที่ราชการเสียบ้าง การฝึกหัดเป็นทหารนั้นย่อมมีคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองอยู่หลายอย่างที่เป็นข้อใหญ่ ข้อสำคัญก็คือกระทำให้นุคคลซึ่งได้รับความฝึกฝนเช่นนั้น เป็นราษฎรดีขึ้นกล่าวคือ ทำให้กำลังกายและความคิดแก่กล้าในทางที่เป็นประโยชน์ด้วยเป็นธรรมดาของคน ถ้าไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดบังคับใช้กำลัง และความคิดของตนแล้วก็มักจะกลายเป็นคนอ่อนแอไป" จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเสือป่าขึ้นไว้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2454

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนากิจการเสือป่า ผ่านไปได้ 2 เดือน ก็ได้ทรงพระราชทานกำเนิดลูกเสือขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2454 ซึ่งเป็นเวลา 3 ปี หลังจากการลูกเสือได้ถูกสถาปนาขึ้นในประเทศไทย โดยทรงมีพระราชปรารภว่า "กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้ว พอจะเป็นที่หวังได้ว่า จะเป็นผลดีตามพระราชประสงค์ แต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่าต้องเป็นผู้ที่นับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กชายที่ยังอยู่ในปฐมวัย ก็เป็นผู้ที่สมควรจะได้รับความฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกายและ ในส่วนใจให้มีความรู้ในทางเสือป่า เพื่อว่าเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นแล้วจะได้รู้จักหน้าที่ ซึ่งผู้ชายไทยทุกคนควรจะประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอันเป็นที่เกิดเมืองนอนของตน และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกเช่นนี้ ต้องเริ่มฝึกฝนเสียแต่เมื่อยังเยาว์อยู่ เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะได้ตัด ไปเป็นรูปอย่างใดก็เป็นไปได้ง่ายและงดงาม แต่ถ้ารอไว้จนแก่เสียแล้ว เมื่อจะต้องตัดก็ต้องเข้าไฟ และมักจะหักได้ ในขณะตัด ดังนี้ฉันใด สันดานคนก็ฉันนั้น" จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ให้มีกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือขึ้น และทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียนและสถานที่อันสมควร กิจการลูกเสือจึงเริ่มกำเนิดขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2454 เป็นต้นมา โดยพระองค์ได้พระราชทานเหรียญราชนิยมให้แก่ลูกเสือโทฝ่าย บุญเลี้ยง แห่งกองลูกเสือมณฑลสุราษฎร์ธานี อายุ 14 ปี ซึ่งได้ช่วยชีวิตชายชรา และเด็กหญิงม่อง ให้รอดพ้นจากความตายเมื่อโดยสารเรือ "บางเบิดจากกรุงเทพ ฯ จะไปสุราษฎร์ธานี ในตอนต้นเดือนพฤษภาคม 2456 และเรือได้เกิดอัปปางลงเมื่อเวลา ราว 22.00 น. ในที่ซึ่งไม่สู้จะห่างจากเกาะสีชังเท่าไรนัก ลูกเสือโทฝ่าย ได้พยายามช่วยชีวิตชายชราและเด็กหญิงม่องอย่างเต็มความสามารถ บุคคลทั้งสามต้องอยู่ในน้ำเป็นเวลานาน 8 ชั่วโมง จนกระทั่งรุ่งเช้า จึงมีเรือกลไฟชื่อ "ฮอลวาด" ได้แล่นไปพบเข้า และนำตัวไปส่งที่เกาะสีชัง

พิธีพระราชทานเหรียญราชนิยมให้แก่ลูกเสือโทฝ่ายได้กระทำอย่างมโหฬารเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2457 อันเป็นพระราชพิธีฉัตรมงคล โดยโปรดให้ตั้งพระที่นั่งชุมสายขึ้นที่ศาลาหน้าที่พระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกข์ปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ต่อมาลูกเสือโทฝ่ายผู้นี้ ได้รับพระราชทานนามสกุลว่า "บุญเลี้ยง" และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้ารับราชการเป็นครู ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ เป็น ขุนวรศาสน์ดรุณกิจ

ภายหลังจากที่ได้ตราข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือออกมาแล้ว เพื่อให้การได้ดำเนินไปตั้งพระราชประสงค์ จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งสภากรรมการกลางขึ้น โดยได้ทรงพระกรุณาเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ เป็นสภานายกแห่งสภากรรมการกลางด้วยพระองค์เอง

พร้อมกันนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งขณะนั้นยังทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และกำลังดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย อยู่เป็นผู้ตรวจการใหญ่ และเป็นอุปนายกด้วยตามข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือนั้น กับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (ม.ร.ว.เปีย มาลากุล) ซึ่งเวลานั้นกำลังดำรงตำแหน่งผู้รั้งตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงธรรมการเป็นกรรมการ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระยาบุรินทร์วราชฐ์เป็นเลขานุการ

ตำแหน่งผู้ตรวจการใหญ่ และอุปนายกดังกล่าวนี้ ต่อมาในปี พ.ศ.2457 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้กราบถวายบังคมลาพักราชการไป จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าพระยาเสด็จสุเรนทราธิบดี เข้ารับตำแหน่งแทนสืบมา จนถึงเวลาที่ท่านผู้นี้ต้องป่วยหนักและชราภาพมาก ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ (รื่น ศยามานนท์) ต่อมาได้เลื่อนขึ้นเป็นพระยาราชนุกุลวิบูลย์ภักดี) อธิบดีกรมศึกษาธิการ เข้ารับตำแหน่งแทนต่อมาตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2457 และได้ดำรงอยู่ในตำแหน่งนี้ตลอดมาจนถึงรัชสมัย

ต่อจากตั้งสภากรรมการกลาง และผู้ตรวจการใหญ่แล้ว เพื่อให้กองลูกเสือได้ตั้งขึ้นโดยเร็วในมณฑลกรุงเทพ ฯ อันเป็นมณฑลราชธานี เพื่อจะได้เป็นตัวอย่างแก่มณฑลอื่น ๆ ต่อไป จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

ให้มีสภาพกรรมการประจำมณฑลกรุงเทพฯ ฯ ขึ้นในอันดับต่อมา โดยได้โปรด ฯ ให้เจ้าพระยาอมราช (ปั้นสุขุม) เสนาบดีกระทรวงนครบาลอยู่ในขณะนั้น เป็นสภานายก การที่พระองค์ทรงตั้งกิจการลูกเสือไทยนั้น นอกจากพระราชปรารภที่พระองค์ทรงได้กล่าวไว้แล้ว พระองค์ยังได้ทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการตั้งกองลูกเสือไว้ในพระราชนิพนธ์ เรื่องประโยชน์แห่งเสือป่าและลูกเสือในเวลาสงครามว่า

...การที่จะคิดหวังให้ลูกเสือทำการต่อสู้ศัตรูจริง ๆ จัง ๆ นั้น ย่อมไม่ได้อยู่เอง เพราะโดยมาก ลูกเสือไม่มีปืนที่จะยิงแต่ก็มีหนทางที่จะช่วยปลดเปลื้องกังวลแห่งฝ่ายทหารมี อาทิ คือ

1. อาจจะเล็ดลอดไปซื้อข่าวคราวได้ในที่บางแห่ง
  2. เป็นผู้ส่งข่าวระหว่างกองกับกองได้ ข้อนี้เป็นประโยชน์ได้มากเพราะไม่ต้องถอนพลรบไปทำหน้าที่ไปรษณีย์บุรุษ
  3. ช่วยสะกดรอยตามและจับผู้ที่นำสงสัยว่าเป็นผู้ลักลอบสอดแนมได้ กิจนี้ปรากฏว่าอังกฤษได้ใช้แล้วได้ประโยชน์ดีมาก ในการสงครามคราวนี้ลูกเสืออังกฤษจับคนลักลอบสอดแนมของเยอรมันในเมืองอังกฤษได้แล้วหลายคน กระทรวงทหารบกอังกฤษ จึงออกประกาศรับรองคณะลูกเสือเป็นคณะผู้ช่วยพลรบคณะหนึ่ง
  4. ช่วยระวังรักษาการติดต่อ เช่น สายโทรเลข สะพานและทางรถไฟ เป็นต้น ซึ่งทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสใช้ลูกเสือในงานสงครามปีนี้
  5. ช่วยคุมเสบียงส่งที่ฐานทัพ กิจนี้ฝรั่งเศสได้ใช้ลูกเสือกระทำอยู่โดยมาก นับว่าเป็นประโยชน์เพราะไม่ต้องถอนกำลังพลรบไปในทางที่ห่างไกลสนามรบ
  6. ช่วยรักษาความสงบภายในเมืองใหญ่ ๆ กิจนี้ลูกเสือทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสได้แสดงให้เห็นปรากฏแล้วว่าสามารถทำได้ดี เช่น ที่ปารีสเมื่อก่อนจะเกิดสงครามหน่วยหนึ่ง ลูกเสือฝรั่งเศสประมาณ 40 คน ได้ต่อสู้กับพวก "อะป๊ช" (คนจรจัด) 100 กว่าคนซึ่งมีปืนพกใช้ยิง และถือไม้กับขว้างก้อนอิฐ พวกลูกเสือใช้พลองเข้ารุกไล่ตีพวกจรจัดเจ็บถึงต้องเข้าโรงพยาบาล 2 หรือ 3 คน หัวแตกอีกหลายคน นอกนั้นหนีไป
  7. ช่วยในการพยาบาลคนถูกอาวุธ และคนไข้ คือช่วยห้ามเลือด และวิ่งเต้นต่าง ๆ เป็นต้น
- กิจเหล่านี้ ล้วนเป็นสิ่งซึ่งลูกเสือสามารถจะทำได้โดยแท้ และเป็นข้อควรลูกเสือไทยเราจะเตรียมตัวไว้พร้อมที่จะทำ เพื่อเป็นประโยชน์และเพื่อกล่าวได้ว่าถึงยังเป็นเด็กก็ได้ทำการช่วยบ้านเมือง

กองลูกเสือกองแรกของประเทศไทยได้ตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ในปัจจุบัน) พระองค์ทรงได้เอาเป็นพระราชธุระในการอบรมสั่งสอนตลอดจนการดำเนินงานทั่ว ๆ ไปของกองลูกเสือนี้โดยตรง ทั้งนี้เพื่อทรงหวังจะให้มันเป็นแบบอย่างสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความประสงค์จะตั้งกองลูกเสือขึ้น จะได้ยึดเป็นแบบอย่างต่อไป **กองลูกเสือกองนี้จึงได้นามว่า "กองลูกเสือกรุงเทพฯ ฯ ที่ 1"** ผู้ที่เป็นลูกเสือคนแรกคือ นายชัพน์ บุนนาค เพราะสามารถกล่าวคำปฏิญาณได้เป็นคนแรก

ครั้นต่อมาวันที่ 2 กันยายน พ.ศ.2454 ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้กองลูกเสือที่ 1 ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ สโมสรสถานเสือป่า และได้สอบข้อวิชาลูกเสือตามแบบที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้สำหรับสั่งสอนเสือป่าและลูกเสือ และได้ทรงพระราชทานนามกองลูกเสือมหาดเล็กหลวง ซึ่งเป็นกองแรกในประเทศไทยนี้ว่า "กองลูกเสือหลวง"

กิจการลูกเสือก็ได้แพร่หลายไปทั่ว กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ (ในสมัยนั้น) จึงได้เริ่มฝึกฝนผู้ที่จะเป็นผู้กำกับและรองผู้กำกับ จนมีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้สามารถนำไปสั่งสอนอบรมนักเรียนให้มีความรู้ในวิชาลูกเสือมากขึ้น จากกรณีนี้เอง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองลูกเสือเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาพระองค์จึงทรงให้ตั้งกองฝึกหัดผู้กำกับลูกเสือขึ้นในบริเวณสโมสรคณะเสือป่า ณ พระราชวังสวนดุสิต สำหรับเป็นสำนักศึกษาวิชาผู้กำกับลูกเสือ โดยกำหนดให้มีกำหนดเวลาเล่าเรียน 2 เดือนเต็ม เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม เสมอไปทุก ๆ ปี

เมื่อนักเรียนผู้ใดศึกษาวิชาครบหลักสูตรและสอบไล่ได้ตามหลักสูตรก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานใบประกาศนียบัตรเป็นสำคัญ

หลังจากที่กองลูกเสือไทยได้กำเนิดขึ้นประมาณ 6-7 เดือน ข้าราชการไทยก็แพร่สะพัดไปยังประเทศต่าง ๆ ว่าพระเจ้าแผ่นดินไทยทรงฝึพระทัยในกิจการลูกเสือเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ มีสเตอร์ชิดนีย์ ริเชส ผู้กำกับกองลูกเสือที่ 4 กรุงลอนดอน จึงได้มีหนังสือกราบบังคมทูลพระกรุณาขออัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้เป็นองค์อุปถัมภ์ และขอพระราชทานนามกองลูกเสือนี้ว่า "กองลูกเสือรักษาพระองค์พระเจ้าแผ่นดินสยาม" (THE KING OF SIAM'S OWN BOY SCOUT GROUP)

พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าตามข้อมา และให้กองลูกเสืออังกฤษกองนี้ติดเครื่องหมายเป็นรูปธงชาติพื้นสีแดงเครื่องหมายข้างเผือกอยู่ตรงกลางที่แขนเสื้อทั้งสองข้างซึ่งกองลูกเสือกองนี้ยังปรากฏอยู่ตราบนานทุกวันนี้

ต่อมาการฝึกอบรมลูกเสือได้ปรากฏผลดีเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงให้มีพิธีเข้าประจำกองลูกเสือขึ้นเป็นครั้งแรกในวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2454 โดยให้ลูกเสือหลวงที่สอบไล่ได้แล้วนั้นเข้ากระทำพิธีประจำกองต่อหน้าพระที่นั่ง ณ พระที่นั่งอภิเศกดุสิต ในพิธีนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กองลูกเสือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกรุงเทพฯ ฯ ในเวลานั้น เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย เพื่อศึกษาพิธีการประจำกองด้วย เมื่อลูกเสือได้ทำพิธีเข้าประจำกองกันบ้างแล้ว จึงทรงพระราชทานธงประจำกองเพื่อรักษาไว้ต่างพระองค์ตามลำดับ **ไป กองลูกเสือหลวงได้รับพระราชทานธงเป็นกองแรกในปี พ.ศ.2457** และได้ทรงพระราชทานให้กับกองลูกเสือต่าง ๆ ในโอกาสอันสมควร เช่น การเสด็จหัวเมืองต่าง ๆ เป็นต้น ธงที่พระราชทานให้กองลูกเสือนี้มีรูปร่างลักษณะที่แตกต่างกันไป สุดแต่จะทรงคิดขึ้น พระราชทานให้ตามความเหมาะสมของแต่ละมณฑล

ในวันที่ 1 เมษายน 2457 พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชกำหนดเครื่อง แต่งตัวลูกเสือให้เปลี่ยนแปลงเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสมัยต่อมาในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2459 ได้ทรงมีประกาศพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ลูกเสือมณฑลปัตตานี ใช้หมวกกลมแบบมลายู ด้วยเหตุผลว่าเนื่องจาก

ลูกเสือในมณฑลปัตตานีนี้ เป็นบุตรหลานชาวมลายู ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กองลูกเสือมณฑลปัตตานีใช้หมวกสักหลาดหรือกำมะหยี่สีดำชนิดกลม แบบหมวกมลายูเป็นพิเศษ

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2461 พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2461 เสียใหม่ เพราะข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2454 นั้น ได้มีการแก้ไขหลายครั้ง ทำให้มีการกระจัดกระจายอยู่สมควรที่จะรวบรวมเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยขึ้น

โดยที่ทรงมีพระปรีชาญาณและพระราชดำริว่า พลเมืองทุกเพศทุกวัยย่อมเป็นทรัพยากรของชาติ เมื่อชาติเจริญก็ย่อมเจริญด้วยกัน และเมื่อชาติพินาศล่มจมใครเล่าจะอยู่ได้ ด้วยเหตุนี้เองภายหลังจากได้ทรงสถาปนาการลูกเสือขึ้นเป็นหลักฐานแล้ว ยังได้ทรงเตรียมการที่จะสถาปนา "เนตรนารี (GIRL GUIDE) หรือที่เรียกกันว่า "ลูกเสือหญิง" ขึ้นมาด้วย เพื่อให้เป็นสิ่งที่คู่กับลูกเสือ ซึ่งได้ตั้งขึ้นเรียบร้อยแล้วสำหรับเด็กชาย ยังขาดอยู่แต่ เด็กหญิงเท่านั้น จึงทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้มีการฝึกฝนในแบบเดียวกันให้กับเด็กหญิงบ้าง เพื่อความสมบูรณ์แห่งทรัพยากรดังกล่าว พระองค์จึงทรงมอบให้พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ไพบรังกวาระเบียชไว้ การร่างกฎ ระเบียบต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อย แต่ยังไม่ทันประกาศตั้งพระองค์ได้เสด็จสวรรคตเสียก่อน

ในปี พ.ศ.2463 ได้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือโลกขึ้นเป็นครั้งแรก ณ โอลิมเปีย กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คัดเลือกเอานักเรียนกระทรวงธรรมการ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษ เป็นผู้แทนคือ

นายสวัสดิ์ สุมิตร

นายศิริ หัพพานนท์

นายสง เทพาสิต

นายศิริ แก้วโกเมน

ในปี พ.ศ.2465 คณะลูกเสือไทยก็ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะลูกเสือโลก ซึ่งในขณะนั้นมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 31 ประเทศ ทั้ง 31 ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกรุ่นแรกนี้ ถือว่าเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง (FOUNDATION MEMBERS)

ปี พ.ศ.2467 ส่งผู้แทนลูกเสือไทย 10 คน ไปร่วมการประชุมลูกเสือโลกครั้งที่ 2 ณ ประเทศเดนมาร์ก โดยมีพระยาภรตราชา ผู้ดูแลนักเรียนไทยในประเทศอังกฤษ เป็นหัวหน้าคณะ ส่วนผู้แทนลูกเสือไทยอีก 9 คน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษ คือ นายประเวศ จันทนยิ่งยง นายปุ่น มีไผ่แก้ว นายสวัสดิ์ สุมิตร นายเล็ก สุมิตร นายนารถ โพธิประสาธ ม.ล.พันธุ์ ศิริวงศ์ ณ อยุธยา นายทวี บุญยเกตุ นายศิริ หัพพานนท์ และนายวงศ์ กุลพงศ์

และในปีเดียวกันนี้ ในฐานะที่พระองค์ทรงดำรงอยู่ในราชสมบัติมาจะครบ 15 ปี ในปี พ.ศ.2468 จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เตรียมจัดงานพระราชพิธีเฉลิมฉลองขึ้นเป็นการสมโภชสิริราชสมบัติเสมอด้วยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 พร้อมกันนั้นก็โปรดเกล้าฯ ให้เตรียมจัดงานสยามรัฐ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติด้วย ในการเตรียมการสมโภชนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยามรภาพ เป็นผู้อำนวยการ และพระยาไพศาลศิลปศาสตร์เป็นเลขานุการ การจัดงานชุมนุมลูกเสือได้มีการเตรียมการไว้ ทุกอย่างพร้อมหมดแล้ว ได้มีประกาศการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งแรกและข้อกำหนดต่าง ๆ ไว้อย่างพร้อมมูล แต่แล้วในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2468 เหตุการณ์มหาวิปโยคก็ได้บังเกิดขึ้นอย่างไม่มีใครคาดคิดมาก่อน พระองค์ ทรงมีพระอาการประชวรด้วยพระโรคเกี่ยวกับพระอ้นตะ (ไส้ติ่ง) ซึ่งแพทย์หลวงคาดว่าพระอาการจะไม่หนัก ซึ่งขณะนั้นพระองค์ทรงมีพระชนมายุเพียง 45 พรรษา เท่านั้น แต่ก็เสด็จสวรรคตโดยฉับพลัน อันเป็นผลให้ งานต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ต้องหยุดชะงักกันในบัดดล งานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งแรกจึงพลอยต้องหยุดชะงักไปด้วย โดยปริยาย

2. การลูกเสือไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7)

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตลงได้ทำให้ตำแหน่งสถานายก สภากรรมการกลางว่างลง คณะกรรมการสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือ จึงนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขออัญเชิญให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ขออัญเชิญให้ทรงรับตำแหน่งนายกสภากรรมการกลาง ก็ปรากฏว่าได้รับพระมหากรุณาธิคุณทรงรับตำแหน่ง ความก้าวหน้าของกิจการลูกเสือไทย จึงก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ในปี พ.ศ.2468 ผู้อำนวยการสมาคมลูกเสือนานาชาติได้แจ้งยังคณะลูกเสือไทยว่า คณะลูกเสืออังกฤษจะจัดให้มีการประชุมในเรื่องเกี่ยวกับลูกเสือรุ่นใหญ่ (ROVERS) ขึ้น ณ กรุงลอนดอน พระองค์ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คัดเลือกนักเรียนไทย 2 คน ไปร่วมประชุม คือ นายปุ่น มีไผ่แก้ว กับนายประเวศ จันทนยิ่งยง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศอังกฤษ เป็นผู้เข้าร่วมประชุม

ในคราวชุมนุมลูกเสือนานาชาติ ณ เมืองคันทอร์เสตค ประเทศสวีเดนระหว่างวันที่ 22 - 28 สิงหาคม พ.ศ.2469 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คัดเลือกนักเรียนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศอังกฤษ ซึ่งเคยเป็นรองผู้กำกับ หรือนายหมู่ลูกเสือเอกแล้วไปเข้าร่วมชุมนุมครั้งนี้ และ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้เรียนฝึกหัดวิชาผู้กำกับ (Scoutmaster's Training Course) ด้วย ซึ่งมีผู้ได้รับการคัดเลือกคือ

1. นายสวัสดิ์ สุมิตร
2. นายทวีศักดิ์ บุญหลง
3. นายประเวศ จันทนยิ่งยง
4. นายปุ่น มีไผ่แก้ว
5. นายศิริ หัพพานนท์
6. นายกี สุนวัต
7. นายเชิน สุนทรวิจารณ์
8. นายจรัส บุนนาค

อันเนื่องมาจากการเตรียมการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้หยุดชะงักลงอย่างฉับพลัน เนื่องด้วยเหตุมหาวิปโยค คั้งนั้นในปี พ.ศ.2470 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงให้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งแรกขึ้นในงานพระราชพิธีฉัตรมงคลในปลายปี พ.ศ.2470 โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดงานชุมนุมขึ้น ระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 3 มีนาคม ซึ่งการชุมนุมครั้งนี้มีลูกเสือเข้าร่วมชุมนุมรวมทั้งสิ้น 14 มณฑลด้วยกัน โดยมีการจัดที่พระราชอุทยานสราญรมย์ เนื่องจากงานชุมนุมลูกเสือ-แห่งชาติที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรกได้ผลดียิ่ง สมพระราชประสงค์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนดให้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งต่อไป ทุก 3 ปีต่อครั้ง

ตำแหน่งอุปนายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ (ซึ่งในเวลานั้นใช้คำว่า "แห่งสยาม") ซึ่งพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ ดำรงตำแหน่งสนองพระเดชพระคุณมาเป็นเวลาช้านานนับแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้สร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองให้แก่วงการลูกเสือไทยเป็นอเนกประการนั้น ครั้นมาในตอนนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายพระยาไพศาล ศิลปศาสตร์จากกระทรวงธรรมการไปรับราชการทางด้านกระทรวงมหาดไทยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต (ต่อมาคือพระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร) เสนาบดีกระทรวงธรรมการในขณะนั้น ทรงเข้ารับหน้าที่นี้แทนตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ.2472 เป็นต้นมา

ต่อมาสภากรรมการกลางต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงกิจการลูกเสือให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น จึงได้จัดให้มีการอบรมวิชาผู้กำกับขึ้น ณ สมัยอาจารย์สมาคม (เดิมตั้งอยู่ในบริเวณสวนกุหลาบวิทยาลัย) ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม ถึงวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2472 และในปี พ.ศ. 2473 จึงได้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่สองขึ้น โดยกำหนดไว้ในวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2473 ซึ่งให้มีการจัดขึ้นที่พระราชอุทยานสราญรมย์ เช่นเดิมซึ่งตรงกับอภิรักษ์จิตสมัย คล้ายวันพระบรมราชสมภพแห่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว การชุมนุมครั้งนี้ลูกเสือผู้ปุ่นได้มาร่วมชุมนุมด้วยจำนวน 22 คน เมื่อเสร็จสิ้นงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 2 นี้ ซึ่งได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง และเพื่อให้งานกิจการลูกเสือมีความเจริญยิ่งขึ้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสถานที่ในบริเวณพระรามราชนิเวศน์ จังหวัดเพชรบุรี (พระราชวังบ้านปืน) เป็นสถานที่อบรม โดยให้จัดขึ้นทุกปี โดยใช้เวลาระหว่างหยุดภาคเรียนฤดูร้อน 2 เดือนในการอบรม

ประเทศไทยได้เกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 เป็นผลให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สภานายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ ต้องสละราชสมบัติในกาลต่อมา ทำให้กิจการลูกเสือไทยที่พระองค์ทรงเกื้อกูลอยู่ต่างพลอยซบเซาไปด้วย ประกอบกับพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าธานีนิวัต ได้ทรงลาออกไป เนื่องจากต้องทรงพ้นจากตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงธรรมการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาประมวญวิชาวุฒ (วงศ์ บุญหลง) เข้ารับหน้าที่แทน เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2475 แต่ดำรงตำแหน่งอยู่เพียงปีเศษ ก็กราบถวายบังคมทูลลาออก เนื่องจากต้องย้ายตำแหน่งหน้าที่จากตำแหน่งเดิม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้พระยาปริชาณ-ศาสน์ (เสริม ปันยารชุน) ดำรงตำแหน่งแทน แต่อยู่ในตำแหน่งไม่ถึงปี ก็ต้องกราบบังคมทูลลาออกอีก

เนื่องจากมีอากรเจ็บป่วย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ พระยาประมวลวิชาพูล กลับเข้ามารักษากรในตำแหน่ง อธิการหนึ่ง จนกระทั่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ น.ท.หลวงสุภชลาศัย (ยสขณะนั้น) เป็นอธิบดี กรมพลศึกษา เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2477 ตำแหน่งอุปนายกสภากรรมการการจัดการลูกเสือแห่งชาติ จึงตก มาอยู่แก่ อธิบดีกรมพลศึกษา นับตั้งแต่นั้น

ความผันผวนทางการเมืองหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองยังไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการ เกิดปฏิวัติเกิดขึ้น เรียกกันว่า "กบฏบวรเดช" การปฏิวัติครั้งนี้ปรากฏว่า ลูกเสือได้เข้าช่วยฝ่ายราชการทหารอย่าง กล้าหาญ จนได้รับคำชมเชยจากฝ่ายทหารเป็นอันมาก และในระหว่างที่มีความผันผวนทางการเมืองอยู่ นี้ ได้มีการ ประกาศในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับใหม่ด้วย ซึ่งมีผลทำให้ต้องมีการแก้ไข ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พุทธศักราช 2461 ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ ว่าด้วย ระเบียบราชการบริหารแผ่นดินนั่นเอง โดยให้มีการยุบสภากรรมการจัดการลูกเสือมณฑล และให้มีคณะกรรมการ จัดการลูกเสือจังหวัดขึ้น โดยขึ้นตรงต่อสภากรรมการกลาง จัดการลูกเสือ และให้มีคณะกรรมการจัดการลูกเสือ อำเภอขึ้น โดยขึ้นตรงต่อคณะกรรมการจัดการลูกเสือจังหวัด ทำหน้าที่บริหารกิจการลูกเสือจังหวัดและอำเภอด้วย ในขณะเดียวกันได้มีการจัดรูปแบบการบริหารราชการของกระทรวงธรรมการเสียใหม่ ทำให้มีกรมใหม่เกิดขึ้นคือ กรมพลศึกษา และกรมพลศึกษาได้มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นกองต่าง ๆ โดยมีกองลูกเสือ สังกัดอยู่ใน กรมพลศึกษาด้วย การลูกเสือไทยจึงอยู่ในความรับผิดชอบของกรมพลศึกษานับแต่นั้นมา เนื่องด้วยรัฐบาล ในสมัยนั้น ได้มีนโยบายที่จะให้มีการฝึกหัดอบรมวิชาทหารแก่นักเรียนดั่งนั้น กระทรวงธรรมการจึงได้ออก ระเบียบว่าด้วยนักเรียนที่จะสมัครเข้ารับการฝึกหัดอบรมวิชาทหารได้นั้น "จะต้องสอบวิชาลูกเสือออกได้แล้ว และ ยังคงเป็นลูกเสือประจำกองอยู่" แสดงให้เห็นว่าช่วงระยะนี้กิจการลูกเสือได้รับความเอาใจใส่จากรัฐบาลเป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นผลสะท้อนมาจากการที่ลูกเสือได้ช่วยปราบจลาจล ทำให้รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการลูกเสือ เป็นอย่างดี

กิจการลูกเสือของไทยในยุคกลางหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีลูกเสือเกิดขึ้นอีกหนึ่งเหล่า คือ เหล่าสมุทรเสนา โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริว่าเป็นการสมควรที่จะจัดการฝึกหัดอบรมและ อบรมเด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นที่สมควรจะต้องมีความรู้ความสามารถในวิทยาการทางทะเล จึงทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งกองลูกเสือเหล่าสมุทรเสนาในจังหวัดชายทะเล หรือในท้องถิ่นที่มีการคมนาคมทางน้ำติดต่อกับทะเล ก็ให้ตั้งกองลูกเสือเหล่าสมุทรเสนาได้ ความจริงการลูกเสือสมุทรเสนานี้ มิใช่เป็นของแปลกใหม่อันใด ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ได้มีการฝึกฝนอบรมกันขึ้นตามจังหวัดชายทะเลมาแล้ว โดยเลียนแบบจาก "กองเสือน้ำรักษาพระองค์" แต่ทว่า ในครั้งนั้นยังมิได้มีการแยกหน่วย ประเภท หลักสูตร และ การฝึกฝนอบรมตลอดจนเครื่องแบบต่างกันแต่อย่างใด คงใช้วิธีฝึกรวม ๆ กันไปในหน่วยของลูกเสือเสนานั่นเอง หลังจากที่มีการประกาศตั้งการลูกเสือสมุทรเสนาได้เพียง 7 วัน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงสละ ราชสมบัติตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2477 เป็นต้นไป

3. การลูกเสือไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทรงสละราชสมบัติแล้ว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ก็ได้เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติสืบสนองตามกฏมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ต่อมา เป็นรัชกาลที่ 8 แห่งราชวงศ์จักรี ขณะนั้นพระองค์ยังทรงพระเยาว์มาก มีพระชนมายุเพียง 9 พรรษา และกำลังประทับศึกษาวิชาการอยู่ ณ ต่างประเทศ จึงต้องมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ บริหารราชการแผ่นดินในพระปรมาภิไธย การลูกเสือในยุคประชาธิปไตยที่เริ่มต้นเป็นยุคแห่งความซบเซาของลูกเสือเป็นอันมากทั้งนี้ เกิดจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองทั้งภายในและภายนอก วิกฤตการณ์ภายในนั้นได้เกิดข้อขัดแย้งทั้งใน ฝ่ายสถาบันบริหารและสถาบันนิติบัญญัติ จนถึงกับต้องยุบสภาเปลี่ยนรัฐบาลใหม่หลายครั้ง วิกฤตการณ์ภายนอก เกิดจากลัทธิเผด็จการได้คุกคามสันติภาพของโลก โดยทั่วไป ในที่สุดก็เกิดสงครามโลกขึ้นในปี พ.ศ.2482 ประเทศไทยก็เกิดกรณีพิพาทเรื่องดินแดนอินโดจีนของฝรั่งเศสขึ้นอีก จนถึงขั้นปะทะกันเป็นสงครามที่มีได้ประกาศ แต่พอเรื่องสงบลง ประเทศญี่ปุ่นก็จู่จวนลงสงครามทางด้านเอเชียบูรพาขึ้นมา เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484 สงครามได้ลุกลามมาถึงประเทศไทยด้วย

วิกฤตการณ์เหล่านี้มีผลกระทบต่อถึงกิจการลูกเสือไทยเป็นอันมาก เพราะรัฐบาลได้หันไปสนใจด้านความมั่นคงของประเทศที่สำคัญกว่า และเมื่อสงครามเกิดขึ้นก็มีผลกระทบต่อให้คู่สงครามตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกันด้วย เป็นผลให้ความสัมพันธ์ของกิจการลูกเสือนานาชาติต้องหยุดชะงักไปด้วย

ประกอบรัฐบาลในสมัยนั้นได้จัดมีการจัดตั้งยุวชนทหารขึ้นมาซ้อนกับกิจการของลูกเสือ ทั้งนี้ เพื่อไว้ใช้ประโยชน์ในการรับสถานการณ์คับขันของโลก ซึ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เจริญเติบโตขึ้นมา แทนที่การลูกเสืออย่างรวดเร็ว เป็นผลให้การลูกเสือประสบกับความซบเซาเป็นอันมาก จนถึงที่สุดก็ถึงกับยุบลง กลายสภาพเป็นหน่วยหนึ่งขององค์การยุวชนทหาร เมื่อปี พ.ศ.2486 เป็นการสิ้นสุดสมัยของรัชกาลที่ 8 กิจการลูกเสือนับตั้งแต่องค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2454 ยังไม่เคยมีดวงตราเป็นสัญลักษณ์ประจำคณะเลย คงใช้เครื่องหมายเป็นรูปเสือตัวเล็ก ๆ ในท่ากำลังย่าง เดินยกเท้า-หน้าข้างขาขึ้นทางหนึ่ง อยู่ในวงกลมธรรมดาดำเป็นรูป หน้าเสือเฉย ๆ บางทีก็มีคำขวัญว่า "เสียชีพ อย่าเสียสัตย์" อยู่ภายใต้หน้าเสือ ซึ่งเครื่องหมายเหล่านี้เคยใช้ในราชการเสือป่ามาก่อน ครั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สถาปนาลูกเสือขึ้น จึงได้ใช้ร่วมกันเรื่อยมา ในฐานะที่ลูกเสือเป็นส่วนหนึ่งของเสือป่า แต่มิได้มีการประกาศเป็นทางราชการไว้ แต่เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องมีตราประจำคณะลูกเสือแห่งชาติ เพราะสถาบันต่างๆ ที่เป็นราชการต่างก็มีตราประจำคณะของตนด้วยกันทั้งสิ้น และลูกเสือต่างประเทศทั่วโลกต่างก็มีดวงตราเป็นเอกลักษณ์ของตนเองทั้งสิ้น เพื่อให้เข้ากับหลักสากล และสอดคล้องกับการลูกเสือนานาชาติ จึงจำเป็นต้องมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติขึ้น โดยตราคณะลูกเสือแห่งชาติมีรูป เฟอร์ เดล ลีร์ กับรูปหน้าเสือประกอบกันและมีตัวอักษรจารึกภายใต้ว่า "เสียชีพอย่าเสียสัตย์"

และเมื่อกิจการลูกเสือได้เวียนมาบรรจบในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2479 ครบ 25 ปี ทางสภากรรมการกลางในขณะนั้นไม่สามารถจะจัดงานสมโภชเฉลิมฉลองให้ใหญ่โตได้การจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติก็ไม่สามารถจะจัดได้ ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ต่าง ๆ บีบบังคับอยู่ อุปนายกสภากรรมการกลางจึงได้มีโครงการที่จะสร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทยขึ้น โดยจะอัญเชิญประดิษฐานไว้ ณ สนามกีฬาแห่งชาติ เพื่อแสดงความกตัญญูแก่พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย แต่ต่อมาทางสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีประกาศสร้างพระบรมรูปเช่นเดียวกัน จึงได้มีการยุบรวมสร้างเป็นองค์เดียวกันและประดิษฐานอยู่ที่หน้าสวนลุมพินี กรุงเทพมหานครจวบจนทุกวันนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่า เนื่องจากระบบการปกครองในปัจจุบัน เป็นประชาธิปไตยแล้วประกอบกับข้อบังคับลักษณะที่ปกครอง ลูกเสือ พ.ศ.2461 ได้ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว และมีการแก้ไขเพิ่มเติมกันอีกหลายครั้ง ด้วยเหตุดังกล่าว จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือพุทธศักราช 2482 ขึ้น ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติฉบับแรก ของลูกเสือในระบบประชาธิปไตยที่เป็นตอนสำคัญ คือ "ให้คณะลูกเสือแห่งชาติมีสภาพเป็นนิติบุคคล" และในปีเดียวกันนี้ "เสือป่า"ซึ่งได้มีอันหยุดชะงักไปเพราะไม่มีใครเอาใจใส่บำรุง หลังจากที่รัชกาลที่ 6 ทรงเสด็จสวรรคตแล้ว และไม่ได้มีการประกาศยกเลิกกิจการนี้ในทีเดียว ๆ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติให้ทรัพย์สินกองเสือป่า ตกเป็นของคณะลูกเสือแห่งชาติ จึงมีผลเท่ากับเป็นการประกาศเลิกสัมปทานเสือป่าให้สิ้นสภาวะไปโดยปริยาย จะเห็นได้ว่ากิจการลูกเสือไทยในสมัยรัชกาลที่ 8 นั้นมีการชบเซาเป็นอันมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากวิกฤตการณ์หลาย ๆ ด้านด้วยกัน จวบจนสิ้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ซึ่งถูกลอบปลงพระชนม์ ณ พระที่นั่งบรมพิมาน เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 เวลา 09.00 น.

4. การลูกเสือไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9)

ครั้นถึงรัชกาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช การลูกเสือได้เริ่มมีการฟื้นฟูขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อให้กิจการลูกเสือไทยได้ดำเนินการต่อไป จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2490 อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งมีหลักการคล้ายกับพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับปีพุทธศักราช 2482 แต่มีสาระสำคัญที่เพิ่มขึ้น คือ "กำหนดให้พระมหากษัตริย์ ทรงดำรงตำแหน่งบรมราชูปถัมภ์คณะลูกเสือแห่งชาติ" และได้มีการโอนทรัพย์สินของลูกเสือซึ่งตกเป็นขององค์การยุวชนทหารกลับมาเป็นคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างเดิม ซึ่งเท่ากับองค์การยุวชนทหารแห่งชาติต้องสลายตัวไปด้วยตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

เนื่องจากการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งเคยได้จัดมาแล้ว 2 ครั้ง แต่มีอันต้องหยุดชะงักไปด้วยวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ซึ่งว่างเว้นไปถึง 24 ปี เต็ม ทางราชการจึงได้กำหนดให้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 3 ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ในระหว่างวันที่ 20 - 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2497 ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ และในการออกพระราชบัญญัติพุทธศักราช 2490 นี้ ยังได้กำหนดให้เหรียญลูกเสือ 2 ชนิด คือ เหรียญลูกเสือสรรเสริญและเหรียญลูกเสือ

สดุดี เหริยญลुकเสื่อสรรเสริญมีการแบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 ชั้นที่ 3 โดยถือเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดหนึ่ง สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสื่อผู้มีความดีความชอบที่ได้บำญญติไว้เป็นชั้น ๆ ไป เหริยญลुकเสื่อสดุดีมีชั้นเดียว โดยถือเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อีกชนิดหนึ่ง สำหรับพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบตามที่ได้บำญญติไว้

กิจการลูกเสื่อในสมัยรัชกาลนี้ได้มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก และแพร่ขยายไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในโรงเรียนและประชาชน ในปี พ.ศ.2507 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติลูกเสื่อพุทธศักราช 2507 เพิ่มขึ้นอีก 1 ฉบับเพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลูกเสื่อให้ทันสมัยและเหตุการณ์โดยมีหลักการสำคัญ คือ

มาตรา 5 ให้คณะลูกเสื่อแห่งชาติ ประกอบด้วยบรรดาลูกเสื่อทั้งปวง ผู้บังคับบัญชาลูกเสื่อ ผู้ตรวจการลูกเสื่อ กรรมการลูกเสื่อและเจ้าหน้าที่ลูกเสื่อ

มาตรา 8 พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสื่อแห่งชาติ

ต่อมาปี 2509 ได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสื่อ (ฉบับที่ 2) อีกหนึ่งฉบับ โดยมีหลักการที่สำคัญแก้ไขมาตราที่ 43 พระราชบัญญัติลูกเสื่อฉบับแรก

ในปี พ.ศ. 2528 ได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสื่อ (ฉบับที่ 3) ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม หลักการหลายประการด้วยกันรวมทั้งได้กำหนดให้เหริยญลुकเสื่อสดุดีแบ่งเป็น 3 ชั้น ด้วย

ในปี พ.ศ. 2530 ได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสื่อ (ฉบับที่ 4) อีกชั้นด้วย 1 ฉบับ โดยมีหลักการที่สำคัญคือ กำหนดให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามภีรติลูกเสื่อสดุดีชั้นพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 1 เหริยญ

นอกจากการมีการออกพระราชบัญญัติลูกเสื่อฉบับต่าง ๆ แล้ว กิจการลูกเสื่อในสมัยรัชกาลนี้ได้เข้าถึงประชาชนด้วย โดยได้มีการเปิดการฝึกอบรมลูกเสื่อชาวบ้านขึ้นด้วย เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2514 ณ หมู่บ้านเหล่ากอหก ตำบลแสงพา กิ่งอำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ขึ้นเป็นรุ่นแรกของประเทศไทย โดยมี พ.ต.ต.สมควร หริกุล ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 4 ในขณะนั้น นายวิโรจน์ พูลสุข อดีตศึกษาธิการเขตการศึกษา 9 จังหวัดอุดรธานี นายสมเกียรติ พรหมสาขา ณ สกลนคร ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยวิทยากรจากกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 4 และวิทยากรจากเขตการศึกษา 9 เป็น ผู้ริเริ่มจัดทำหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรม ปรากฏว่าได้ผลดีเป็นอันมาก เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร การฝึกอบรม เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2519 เป็นที่พอพระราชหฤทัย จึงได้ทรงรับกิจการลูกเสื่อชาวบ้าน ไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ตั้งแต่นั้นมา กิจการลูกเสื่อชาวบ้านได้แพร่ขยายไปทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว จนในปัจจุบันนี้มีลูกเสื่อชาวบ้านทั่วประเทศไทย นับเป็นพัน ๆ รุ่น

ด้านวิชาการและการฝึกอบรม ในยุคนี้ความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและการฝึกอบรม นับว่ามีความก้าวหน้าไปมากทั้งทางด้านการศึกษาผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกประเภทและทุกระดับ และการฝึกอบรมของสมาคมลูกเสือโลก ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเอกภาพ ทางด้านวิชาการทุกประเทศ ทางด้านการฝึกอบรมลูกเสือได้มีการตั้งกองลูกเสือเหล่าสมุทรและกองลูกเสือเหล่าอากาศเพิ่มขึ้น ได้มีคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการให้นำหลักสูตรวิชาลูกเสือเข้าอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนมีการจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญขึ้นในโรงเรียน มีการจัดตั้งค่ายลูกเสือระดับจังหวัดและระดับอำเภอทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นที่ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และลูกเสือ

ด้านกิจกรรมของลูกเสือภายในประเทศได้มีการจัดชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ จำนวนหลายครั้ง และเป็นเจ้าภาพในการจัดงานชุมนุมลูกเสือเขตเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 5 เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมสมัชชาลูกเสือโลกเขตเอเชีย-แปซิฟิก ในปี พ.ศ.2529 มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหลายท่าน ได้รับเลือกให้เป็นคณะกรรมการบริหารลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือโลกและกรรมการบริหารลูกเสือเขตเอเชีย-แปซิฟิก และมีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติได้รับเกียรติให้ได้รับเหรียญลูกเสือโลก และศูนย์ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือนานาชาติ แห่งกิลเวลปาร์ค **ประเทศอังกฤษได้ทูลเกล้าถวายเครื่องหมายแสดงคุณวุฒิทางลูกเสือชั้นสูงสุดของโลกแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (เครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน) ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ และเป็นเพียงพระองค์เดียวในโลกที่ได้รับการทูลเกล้าถวาย** เครื่องหมายนี้ในด้านกิจกรรมในต่างประเทศ ได้มีการส่งผู้แทนเข้าร่วมชุมนุมลูกเสือโลก การชุมนุมลูกเสือเขตเอเชีย-แปซิฟิกทุกครั้ง และงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ที่ได้เชิญมา

การลูกเสือในยุคนี้จึงนับได้ว่าเป็นยุคที่มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองมากที่สุดกว่าทุกยุคและมีความเจริญรุดหน้าประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศที่เป็นสมาชิกของสมาคมลูกเสือโลก ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 158 ประเทศ เป็นยุคที่มีความก้าวหน้ากว่าทุกคนของการลูกเสือไทยในทุกด้าน ทั้งทางด้านอุดมการณ์ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านกิจกรรม นอกจากนี้ กิจกรรมบางอย่างยังมีความก้าวหน้าที่ประเทศอื่น ๆ ยังไม่มีนั่นคือ ลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้ประชาชนเกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความสามัคคีกัน ตลอดจนการรู้จักพัฒนาตนเอง และสังคมในชุมชนของตนให้ดีขึ้นเป็นอันมาก